

Hava endurreist býlingin »Heimi í Húsi« í Koltri

FORNMINNI Verkætlanin at endurbyggja býlingini »heimi í Húsi« í Koltri, er nú um at verða liðug – og um vikuskiftið verður hátíðarhald í oynni, fríggjadagin fyrri innbodnum og leygardagin fyrri almenninginum

Björn Patursson í býlinginum Heima í Húsi í Koltri. Teir leggja síðstu hond á arbeiðið, sum skal vera liðugt hósdeggin

Mynd: Eiríkur Lindenskov

Eiríkur Lindenskov

Seinastu árinu hevur verið arbeiðt við at endurbyggja gamla býlingin »heimi í Húsi« úti í Koltri. Tað er P/F H. V. Lützen, entreprenørur, sum hevur staðið arbeiðinum fyrri Koltursgrunnin. Øll figgingin – fimm milliónir krónur – er fingin til vega gjøgnum A. P. Møllergrunnin.

Fríggjadagin koma so umboð fyrri A. P. Møller til Føroya

í sambandi við hátíðarhaldið fyrri innbodnum, sum verður fríggjadagin.

Verkætlanin byrjaði í 2009 og verður liðug 21. juni eftir avtalu við arbeiðstakaran H. V. Lützen P/F entreprenør, sum vann kappingina um verkætlanina og hevur staðið fyrri endurbyggingini. Tað er Koltursgrunnurin, sum hevur til endamál at endurbyggja fornminnini í Koltri, sum lat verkætlanina gera

og søkti figging úr ymiskum grunnum. Eftir at umboð fyrri A. P. Møller høvdu verið í Koltri og vitjað, játtaði grunnurin 100% figging til verkætlanina, sum nú stendur liðug um fáar dagar. Elsta búsetingin í Koltri er Heimi í Húsi, og A. P. Møllerverkætlanin fevnur um fimm bygningar, sum ávikavist eru innrættaðir og endurreistir.

Tað eru serliga fornu

bóndahúsini Niðri í Húsi og Uppi í Búð, sum hava verið stóru avbjóðingarnar í hesi verkætlanini. Men eftir at hoyggjhúsið, Kolluneystið og Staphúsið eisini eru endurreist, fær býlingurin aftur sítt einastandandi heildarskap.

Eftir sjógøtuni fram við Lónni og Svartaneysti verður tann vitjandi so við og við drigin aftur í forna bóndasamfelagið við øllum tí, sum hartil hoyrur. Eink

Fakta

Hægsta fjall:

Uppi á Oyggj 477 m,

Úti á Fjalli 101 m.

Markatalsbygd:

Nr. 34, 17 merkur í jørð.

Koltur fekk altjóða vistfrøðiliga váttan 2004

Innangarðs:

Ca. 12 ha dyrka jørð.

Elveiting:

220/380 V. egið dieselverk 25 kVA. www.sev.fo

Søga: Bert ein garður var í Koltri

Í Koltri hevur av fyrstantíð bert verið tann eini garðurin, Heimi í Húsi, við 16 mörkum í jørð. Hesin garður var tíðliga í tíðini býttur í tveir áttamarkagarðar, og annar bóndin setti tá búgv Norðuri í Gerði.

Hetta var stóðan í 1584, sum vit síggja í elstu varðveittu jarðbókini. Báðir garðarnir vóru tá kongs. Helst er øll jørðin vorðin kirkjuogn tíðliga í miðöld og er eftir siðaskiftið komin undir kong. Í 17. öld

vóru garðarnir festir fleiri monnum, og grundarlagið undir teimum 4 húsunum, sum fram til okkara tíð hava verið í Koltri, var tá lagt. Hesa seinastu øldina hevur verið samanlagt, fyrst til tvey og seinni árinu aftur til eitt festi.

Bøurin er inngirdur við hagagarði, geilagarði og fjørugarði. Stóru partur av bønnum liggur enn í teigalendi. Hetta er helst størsta teigalndi, sum varðveitt er í Føroyum - ein sjálsom og

vøkur sjón, sum uttan orð lýsir tað ófatiliga arbeiði, sum í forðum er lagt í føroyskt jarðarbrúk.

Geilin liggur gjøgnum bøin úr heimrust og út í hagan og er enn púra skillig at síggja. Har sæst eisini okkurt gásarhús og barkhella. Á heimrustum hava húsini altíð staði. Har setti fyrsti bóndin í Koltri búgv Heimi í Húsi, og har hava bøndurnir búð maður eftir mann til okkara tíð. Nú er Koltur fest einum

bónða, sum hevur sett búgv Norðuri í Gerði. Flestøll hús og fornminnir eru friðað sambært lóg, og umráðandi er at varðveita hetta óspilta stað sum minni um farna tíð. Avrátt er millum bóndan og fornminnamyndugleikarnar at varðveita stóran part av teigalendinum, og umvælingar og endurbyggingar eru í gerð. Serliga er tað býlingurin Heimi í Húsi sum hevur størsta áhugan.

er eftirgjørt, alt er upprunligt. Her kann tann vitjandi uppliva forna bóndasamfelagið frá fjøru til fjals. Eitt útisavn sum ikki eigur sín lika.

Í samband við endurbyggingarnar hevur Føroya Fornminnissavn gjørt fornfrøðiligar kanningar og útgrevstur. Sum skilst varð okkurt áhugavert fund gjørt, men einki ítøkiligt úrslit fyrliggur enn av kanningunum.

Hósdeggin komandi 21. juni verður formella handanin av verkætlanini. Fríggjadagin 22. juni verður hátíðarhald fyrri innbodnum, og leygardagin fær almenningurin høvi at

vitja í Koltri. Nærri upplýsingar um skrá og flutningsmøgulleikar kunnu síggjast í skránni eitt nú á heimasíðuni www.koltur.com

Skráin leygardagin byrjar í Kirkjubø, har fríggjgarbáturin hjá Niclas í Koltri, sum hann smíðaði í Koltri í 1927, verður flotaður og rógvin út í Koltur. Klokkan 13 verður báturin rógvin inn á Lónna ella Sandin, har Jógvan Arge, formaður í mentunarnevnd Tórshavnar Kommunu heldur røðu. Síðani verður báturin drigin niðan í Svartaneyst, har hann skal verða sum ein liður í savninum í Koltri.